

ارزیابی میزان جذابیت و قابلیت استفاده وب سایت (قارنما) شرکت بازرگانی پتروشیمی ایران از دیدگاه مشتریان داخلی در فضای بازار صنعتی

منیژه حقیقی نسب^۱، آزاده تابعین^۲

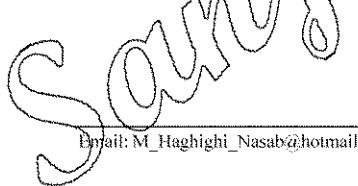
۱. استادیار دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی دانشگاه الزهراء(س)، ایران
۲. دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده علوم اجتماعی و اقتصادی دانشگاه الزهراء(س)، ایران

(تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۶/۱۱/۲۷، تاریخ تصویب: ۱۳۸۷/۸/۲۰)

چکیده

این پژوهش قابلیت استفاده و جذابیت وب سایت شرکت بازرگانی پتروشیمی ایران را از نظر مشتریان داخلی آن در فضای بازار صنعتی (B2B) مورد ارزیابی قرار می‌دهد. طرح مفهومی این پژوهش در برگیرنده سه سطح جذابیت، مرورگری و سطح معاملاتی می‌باشد که با استفاده از ابزار پرسشنامه در یک تحقیق توصیفی از نوع پیمایشی در بین نمونه آماری شامل ۱۳۹ شرکت خریدار مواد شیمیایی و پلیمری تولیدی مجتمع‌های پتروشیمی ایران از شرکت بازرگانی پتروشیمی مورد آزمون قرار گرفت. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهند که جذابیت از مطلوبیت کمتری نسبت به قابلیت استفاده از دیدگاه مشتریان برخوردار نیست. مقایسه دو سطح مرتبط با قابلیت استفاده در آزمون فریدمن نشان می‌دهد که کاوش مرورگری از سطح مطلوبیت کمتری نسبت به سطح معاملاتی برخوردار است و ارزیابی کلی لاروز-سالیک در سطح مطلوب قرار دارد. رتبه‌بندی مفاهیم اصلی در سه سطح ارزیابی شده به ترتیب شاهمنهضوانی، ساختار، اعتماد، فن چاپ، صفحه‌آرایی، رنگ، مرورگری، یادگیری، محتوا، تعامل و انسجام و همک راهنمای شرکت بازرگانی پتروشیمی در بهبود و توسعه کیفیت وب سایت از دیدگاهی به یک وب سایت فراگیر در برگیرنده مشتریان خارجی، تأمین کنندگان و سایر ذی نفعان جواهد بود.

واژه‌های کلیدی:

مقدمه

شرکت‌ها با استفاده از اینترنت و وب سایت می‌توانند روشی مقرون به صرفه اتخاذ کنند که آنها را به یک شرکت پیشرو در بازار، پیشرو در تولید، پیشرو در تحويل و پیشرو در خدمت تبدیل کند[۲۶]. وب سایت یک روش ایجاد درآمد می‌باشد که دربرگیرنده اطلاعات محصول/خدمت است[۲۷]. مشتریان بر خط نیز می‌توانند از طریق وب سایت تولید کنند، آگاهی لازم نسبت به محصول را بدست آورند[۲۶]. جذابیت وب سایت نقش مهمی در زمان ماندگاری کاربر و بالا بردن انگیزش برای کاوش و جستجوگری بازی می‌کند. از طرف دیگر، قابلیت استفاده و بسیاری، یک شرط ضروری برای بقا است. در صورتی که استفاده از وب سایت مشکل باشد، وب سایت ناخوانا بوده و یا به سوالات کاربران جواب ندهد، کاربران وب سایت شرکت را ترک می‌کنند[۲۶]. شرکت بازارگانی پتروشیمی فروش محصولات تولیدی مجتمع‌های پتروشیمی ایران در بازارهای داخلی و خارجی انجام می‌دهد[۸]. سیستم فروش از راه دور(وب سایت) از اوایل سال ۱۳۸۴ مورد استفاده قرار گرفت و با توسعه و تکمیل آن از مهرماه ۱۳۸۵ بعنوان تنها روش فروش این شرکت معرفی شد[۷].

۱. مبانی نظری پژوهش

۱-۱. کسب و کار الکترونیکی

کسب و کار الکترونیکی شامل طراحی مدل‌های جدید درآمد و خودکار شدن همه فرایندهای کسب و کار در زنجیره ارزش از تهیه و خرید مواد اولیه تا تولید و ابزارداری، توزیع و تدارکات و فروش و بازاریابی، خدمات بعد از فروش، را دربر می‌گیرد و شامل بازاریابی الکترونیکی و تجارت الکترونیکی است[۲۸].

۱-۲. تجارت الکترونیکی

تجارت الکترونیکی قبل از تئوری‌های جدیدی مانند فرآیند مهندسی مجدد کسب و کار، مدیریت کیفیت جامع، تحويل به موقع، مدیریت ارتباطات (امشتری) پیدایش یافت[۱۸]. بر اساس یکی از تعاریف تجارت الکترونیکی عبارت از خرید و فروش کالاهای خدمات و اطلاعات از طریق شبکه‌های کامپیوتری از جمله اینترنت است[۲۹].

Say

۱-۳. بازاریابی الکترونیکی

بازاریابی الکترونیکی در قلب کسب و کار الکترونیکی است. بازاریابی الکترونیکی یک راه فکر کردن و یک راه قرار دادن مشتریان در قلب همه فعالیت‌های برخط است [۲۴]. بازاریابی الکترونیکی نتیجه به کارگیری فناوری اطلاعاتی در بازاریابی سنتی است، از مزایای بازاریابی الکترونیکی دسترسی جهانی، دسترسی فوری و در زمان واقعی، فضای نامتناهی، قابلیت تعامل و چند رسانه‌ای بودن آن است [۴].

۱-۴. وب سایت تجاری و عوامل کلیدی مهم در طراحی آن

در قلب بازاریابی الکترونیکی وب سایت قرار دارد. وب سایت یک فضای برخط است که مشتریان می‌توانند درباره شرکت و محصولات آن اطلاعات کسب نموده، مقایسه و معامله نمایند [۲۴]. یک وب سایت باید یک مسیر بهینه به کاربر جهت انجام فعالیتش ارائه دهد [۲۰].

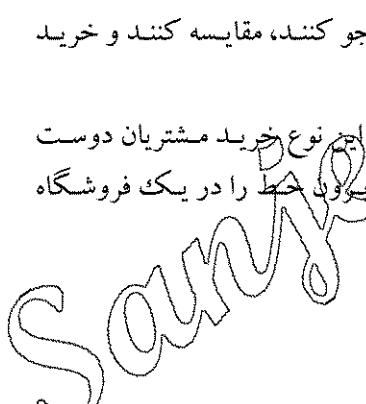
۱-۵. تقسیم‌بندی وب سایت‌ها

وب سایت‌ها را می‌توان به سه دسته تقسیم کرد: ۱- وب سایت تعاملی که سفارشات را می‌گیرد، دارای پست الکترونیک است و تکمیل فرم برای کاربران دارد. ۲- وب سایت معاملاتی که به خرید و فروش برخط و ارائه خدمات به مشتریان مشغول است. ۳- وب سایت فراغیر که با عرضه کنندگان، مشتریان و سایر ذی نفعان در حال معاملات الکترونیکی است [۳].

۱-۶. وب سایت و وضعیت‌های خرید

وب سایت باید با وضعیت‌های مختلف خرید هماهنگ باشد و وضعیت‌های متداول خرید عبارتند از:

۱. خرید برخط: برخی از مشتریان می‌خواهند جستجو کنند، مقایسه کنند و خرید برخط داشته باشند.
۲. مرور برخط و خرید برون خط (خرید مختلط): در این نوع خرید مشتریان دوست دارند جستجوی برخط داشته باشند و نهایتاً خرید بروند خط را در یک فروشگاه واقعی داشته باشند [۲۴].

در طراحی وب، عناصر کارکرد، محتوا، شکل، سازمان و تعامل نقش مهمی ایفا می‌کنند. هدف یک وب سایت جذب مشتریان و ایجاد ارزش برای آنان است [۲۴].

۱-۸. مجموعه اصول زیبایی وب سایت

از نظر شکلی مجموعه اصول زیبایی در یک وب سایت عبارت از گرافیک، رنگ، سبک و صفحه‌آرایی می‌باشد. مجموعه‌ی این عوامل زیباسازی برای سایت شخصیت، هویت و نام تجاری ایجاد می‌کنند [۲۴].

۱-۹. قابلیت استفاده

سازمان جهانی استاندارد (ایزو) قابلیت استفاده را از نظر محتوایی و کارکرد چنین تعریف می‌کند: درجه‌ای که یک محصول با استفاده کننده خاص می‌تواند به نحو مؤثر و کارا و با رضایت در یک زمینه تعیین شده مورد استفاده قرار گیرد [۲۳].

۲. پیشنه تجربی پژوهش

در سال‌های اخیر، پژوهش‌های زیادی در ارتباط با کیفیت وب سایت‌ها انجام گرفته است. پژوهش‌های انجام شده تا کنون، دارای نظر مشترکی نسبت به مفاهیم و متغیرهای تعیین کننده کیفیت وب سایت نیستند و پژوهش‌های تکمیلی در این رشته جدید علمی ادامه دارد.

نگاره ۱. مقایسه خلاصه نتایج به دست آمده از پژوهش‌های مورد مطالعه

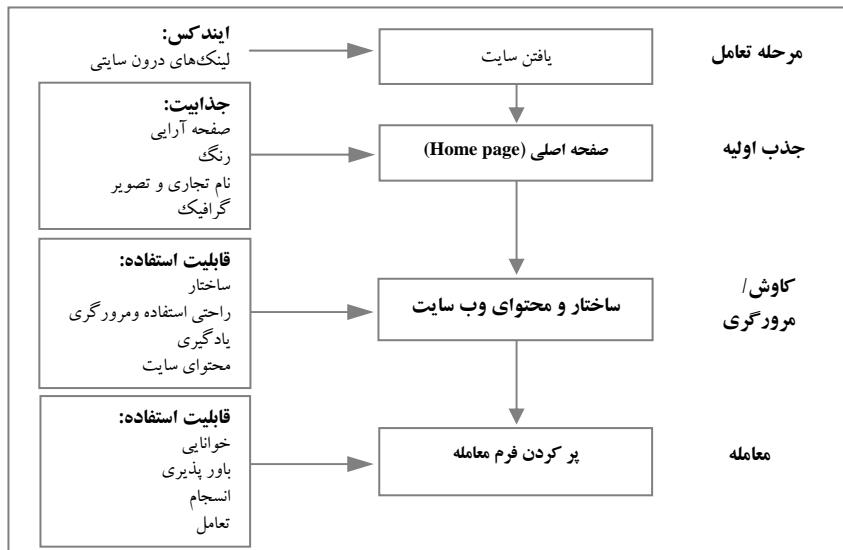
عنوان پژوهش	هدف پژوهش	متغیرها/یافته‌های مهم
عوامل تعیین کننده توسعه وب سایت [۱۹]	مطالعه موردنی تجارت الکترونیک در سنگاپور	نتیجه تحقیق: شرکت‌های بزرگتر تعهد بیشتری نسبت به اتخاذ تجارت الکترونیکی دارند و پاسخگویی آنها به نوسانات معیطی بالاست چرا که شرکت‌های بزرگتر دسترسی بیشتری به سرمایه و مهارت‌ها و شایستگی‌ها دارند آزمون آماری: ضربه همبستگی، آزمون α
ارزیابی کیفیت وب سایت [۲۰]	ارائه مدل ارزیابی کیفیت وب سایت	این مقاله کیفیت اطلاعات و کیفیت کلی وب سایت شامل، ۱- صحبت-۲- اعتبار، ۳- پوشش موضوعی، ۴- تازگی، ۵- تراکم، ۶- تعامل، ۷- هدف، ۸- سرعت را ارزیابی می‌کند.
چارچوب ارزیابی وب سایت‌های تجارت الکترونیک [۲۲]	ارائه مدل و مدل چارچوب‌های ارزیابی وب سایت‌ها	نتیجه تحقیق: دست یافتن به ۲ مدل ۱- بهبود یک چارچوب و معیاری برای ارزیابی جامع وب سایت‌های تجارت الکترونیکی، ۲- استفاده از چارچوب و روش آماری که در بهبود یک روش ارزیابی کیفیت وب سایت می‌تواند استفاده شود. چرا که هیچ یک از روش‌های پذیرفته شده برای ارزیابی عملکرد وب سایت جامع نیست.
تأثیر کیفیت وب سایت بر موقیت کسب و کار الکترونیکی [۲۲]	ارائه مدل موقیت سیستم‌های اطلاعاتی دی لون و مک لین و AHP مدل	نتیجه تحقیق: ۴-۱ عامل کیفیت وب سایت که شامل کیفیت اطلاعات، کیفیت سیستم، کیفیت خدمت و کیفیت ویژه فروشنده را بررسی می‌کند. ۲- بوسیله اتخاذ مدل لون و لین و روش تجزیه و تحلیل سلسه مراتبی عواملی را که بر انتخاب وب سایت تأثیر می‌گذارند و اهمیت نسبی این عوامل و اولویت‌بندی وب سایت‌ها و در نهایت انتخاب وب سایت برتر را بررسی می‌نماید. در نهایت زمانی که یک وب سایت سطح بالاتری از کیفیت را در بین وب سایت‌های جایگزین ارائه می‌دهد کسب و کار الکترونیکی احتمال موقیت پیشتری دارد. و پرسشنامه بین مشتریانی که حداقل در ۲ وب سایت جستجو کرده‌اند توزیع گردید. آزمون آماری: مدل AHP
علام هایبر لینک در وب سایت‌های تجارت الکترونیکی [۱۶]	چگونگی استفاده از علام (نشانه‌ها) جهت سهولت استفاده سیستم	نتیجه تحقیق: استفاده مناسب از علام پیچیدگی سیستم را کاهش داده و به استفاده کنندگان در تعامل راحت با سیستم کمک می‌کند. آزمون آماری: تجزیه و تحلیل ANOVA
تأثیر پیامدها و فرایندها و لذت خرید بر رفتار مشتریان بر خط [۱۱]	مدل رضایت و وفاداری مشتری	متغیرهای مستقل: فرایندهای ارزش، لذت، پیامد ارزش متغیرهای وابسته: وفاداری و رضایت مشتری آزمون آماری: آزمون α
فرصت‌هایی برای ارتقا یک وب سایت تجاری [۱۵]	مطالعه بر روی فروشگاه‌های کتاب فروشی بر خط	نتیجه تحقیق: این تحقیق چارچوبی را برای تجزیه و تحلیل طراحی و ب سایت ارائه می‌دهد، که این چارچوب ویژگی‌های وب را که مستقیماً به ارزش مشتری مربوط است در بر می‌گیرد و به طراحان وب برای بهبود بهتر یک وب سایت تجاری کمک می‌کند. و سه عامل را جهت تعیین کیفیت یک وب سایت در نظر می‌گیرند: مدت زمان بارگذاری، مدت زمان جستجوی کاربر در وب سایت، میزان به روز بودن وب سایت
ابعاد کیفیت وب سایت و رضایت [۲۵]	مطالعه بر روی خرده فروشان لباس بر خط	متغیر مستقل: ۱- ظاهر وب، ۲- سرگرم کننده بودن وب، ۳- اطلاعات مناسب با وظیفه (نیاز)، ۴- قابلیت معاملاتی، ۵- زمان پاسخگویی، ۶- اعتماد متغیر وابسته: رضایت مشتریان آزمون آماری: تجزیه و تحلیل ANOVA و مقیاس DSI (این مقیاس جهت اندازه‌گیری طیف وسیعی از ابتکارات در یک حوزه استفاده می‌شود).

ادامه نگاره ۱. مقایسه خلاصه نتایج به دست آمده از پژوهش‌های مورد مطالعه

عنوان پژوهش	هدف پژوهش	متغیرها/یافته‌های مهم
نقش رضایت و اعتماد و قابلیت استفاده مشتری بر و فداری به وب سایت [۱۷]	ارائه مقیاسی برای اندازه گیری قابلیت استفاده درک شده وب سایت	متغیر مستقل: قابلیت استفاده متغیر وابسته: وفاداری، رضایت، اعتماد آزمون آماری: تجزیه و تحلیل همبستگی و آزمون کای دو
طراحی وب سایت [۱۲]	ارزیابی ذهنی که وب سایت به مشتریان می‌دهد	نتیجه تحقیق: اثربخشی وب بوسیله ۲ عامل، ۱- درک کلی از سایت، ۲- اختلال بازدید دوباره از سایت اندازه گیری می‌شود.
ارزیابی درک الکترونیکی و وب سایت‌های بازار صنعتی با استفاده از دستورالعمل خوانایی [۱۴]	ارائه مدل ارزیابی عملکرد کاربر	عوامل مؤثر بر خوانایی در مدل عملکرد کاربر: انگیزش خواننده، توئنایی کاربر (سطح سواد)، محتويات مربوط، سطح خوانایی مربوط، عملکرد کاربر روش تحقیق: متغیرهای که بر خوانایی تأثیر دارد که شامل تعداد لغات در هر جمله، تعداد جملات در هر صفحه، لغات مشکل، لغات چند بخشی، طول جمله را جهت تعیین خوانایی یک متن در نظر گرفته است.
ایجاد جذابیت در وب سایت‌های جدید به منظور متناسب ساختن آنها با افرادی که بیشترین اختلال خرید بر خط را دارند. [۱۰]	معرفی ویژگی‌های جذابیت وب سایت	نتیجه تحقیق: کسانی که تجربه اینترنتی کمی دارند ویژگی‌های وب سایت کمترین جذابیت را برای آنها دارد و کمترین اختلال خرید برخط را دارند و افرادی که تجربه خرید بر خط را دارند ممکن است بیشتر خرید کنند و انتظار ارائه خدمات بهتری را داشته باشند. و روش جمع آوری اطلاعات پرسشنامه بود.
بررسی عوامل مؤثر بر قصد استفاده مشتریان از خدمات بانکداری اینترنتی [۵]	ارائه مدل پذیرش تکنولوژی دیویس	آزمون آماری: آزمون کای دو و ANOVA آزمون آماری: تجزیه و تحلیل
بررسی نقش اعتماد مشتری در خریدهای اینترنتی با رویکرد مدل پذیرش فناوری [۱] (TAM)	ارائه مدل پذیرش فناوری TAM	نتیجه تحقیق: سهولت استفاده ادراک شده و سودمندی ادراک شده اثرات قابل ملاحظه ای بر روی اعتماد در تجارت الکترونیکی دارد. اعتماد همچنین اثر قابل ملاحظه ای بر نگرش مشتری برای خرید اینترنتی دارد.
طراحی مدل بلوغ الکترونیکی فرایند صادرات کالا در ایران [۲]	ارائه مدل های آسیای جنوب شرقی و اقیانوسیه، سازمان ملل برای بلوغ تجارت الکترونیکی، دموکراسی الکترونیکی	نتیجه تحقیق: با توجه به مدل‌های بلوغ تجارت الکترونیکی دسته بندی و ب سایتها را را از لحاظ سیر تکاملی بررسی می‌کند و لزوم توسعه تجارت الکترونیکی را برای آینده ای که مبتنی بر اقتصاد شبکه محور است را برای توسعه فعالیت‌های تجاری و صادرات بررسی می‌کند.
بررسی اعتبار ارزیابی‌های ابتکاری برای جذابیت و قابلیت استفاده وب سایت [۹]	ارائه مدل اثربخش کاربران در ارتباط با وب سایت	متغیرهای مستقل: ۱- جذابیت وب سایت ۲- قابلیت استفاده و ب سایت متغیر وابسته: رضایت کاربران آزمون آماری: آزمون χ^2

۳. طرح مفهومی پژوهش

مدل بنای این پژوهش مدل ساتکلیف می‌باشد و دلیل استفاده از این مدل دارا بودن طیف وسیعی از متغیرهای جذابیت و قابلیت استفاده است که نسبت به سایر مدل‌های پیشینه تحقیق کامل‌تر و نزدیک‌تر به موضوع مورد بررسی است.

نمودار ۱. معیارهای جذابیت و قابلیت استفاده در طول مراحل مختلف تعامل در وب سایت تجارت الکترونیکی [۹]

۴. اهداف پژوهش

۱. ارزیابی قابلیت استفاده وب سایت شرکت بازارگانی پتروشیمی ایران از نظر مشتریان
۲. ارزیابی جذابیت وب سایت شرکت بازارگانی پتروشیمی ایران از نظر مشتریان

۵. پرسش‌های پژوهش

۱. ارزیابی جذابیت و ب سایت شرکت بازارگانی پتروشیمی ایران از نظر مشتریان چگونه است؟

- ۱-۱. ارزیابی رنگ وب سایت از نظر مشتریان چگونه است؟
- ۲-۱. ارزیابی سبک وب سایت از نظر مشتریان چگونه است؟
- ۳-۱. ارزیابی فن چاپ وب سایت از نظر مشتریان چگونه است؟

- ۱-۴. ارزیابی صفحه آرایی وب سایت از نظر مشتریان چگونه است؟
۲. ارزیابی قابلیت استفاده وب سایت شرکت بازرگانی پتروشیمی از نظر مشتریان چگونه است؟
- ۱-۲. ارزیابی ساختار وب سایت از نظر مشتریان چگونه است؟
- ۲-۲. ارزیابی سهولت استفاده و مرورگری وب سایت از نظر مشتریان چگونه است؟
- ۳-۲. ارزیابی محتوای مطالب وب سایت از نظر مشتریان چگونه است؟
- ۴-۲. ارزیابی یادگیری مطالب وب سایت از نظر مشتریان چگونه است؟
- ۵-۲. ارزیابی خوانایی وب سایت از نظر مشتریان چگونه است؟
- ۶-۲. ارزیابی باورپذیری وب سایت از نظر مشتریان چگونه است؟
- ۷-۲. ارزیابی انسجام وب سایت از نظر مشتریان چگونه است؟
- ۸-۲. ارزیابی تعامل وب سایت از نظر مشتریان چگونه است؟

۶. روش پژوهش

روش این پژوهش، توصیفی از نوع پیمایشی می‌باشد. در این پژوهش از آزمون t و آزمون فریدمن و ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده شده است.

۷- جامعه آماری

جامعه آماری این تحقیق دربرگیرنده ۳۰۰۰ شرکت خریدار عمده مواد شیمیایی و پلیمری شرکت بازرگانی پتروشیمی ایران در سراسر ایران و به عبارت دیگر، صنایع پایین دستی پتروشیمی و برخی از مجتمع‌های پتروشیمی می‌باشند.

۸. روش نمونه‌گیری و جمع‌آوری داده‌ها

روش نمونه‌گیری، با توجه به جامعه آماری در دسترس تفاوتی بین مشتریان (خریداران بازار صنعتی) به لحاظ نوع روش خرید اینترنتی وجود نداشت. لذا، روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب گردید و حجم نمونه با استفاده از فرمول زیر مشخص گردید:

$$n = \frac{NZ_{\frac{\alpha}{2}}^2 \sigma^2}{\varepsilon^2 (N-1) + Z_{\frac{\alpha}{2}}^2 \sigma^2} \cong \frac{3000(2/2)^2 (1/96)^2}{(0/3)^2 2999 + (1/96)^2 (2/2)^2} \cong 196$$

با توجه به حجم نمونه، ۱۹۶ پرسشنامه بین نمونه آماری پژوهش توزیع گردید. از ۱۹۶ پرسشنامه ارسال شده، ۱۴۴ پرسشنامه بازگشت داده شد که ۵ مورد از آنها به دلیل تکمیل ناقص، کنار گذارده شدند. تعزیه و تحلیل نهایی بر روی ۱۳۹ پرسشنامه باقیمانده انجام شد.

۹. تعاریف عملیاتی متغیرهای پژوهش

نگاره ۲. تعاریف عملیاتی متغیرهای پژوهش

آزمون سوالات	مرجع	تعاریف عملیاتی	نحوه
آزمون ۱			
آزمون سوال ۱-۱			
	[۹]	۱. ترکیب رنگ‌ها در این وب سایت دارای هماهنگی بایکدیگر است.	۱۷
	[۹]	۲. ترکیب رنگ‌ها در این وب سایت آرامش بخش است.	
آزمون سوال ۲-۱			
	[۹]	۱. این وب سایت دارای تصاویر و نمودارهای جذابی است.	
	[۲۴]	۲. این وب سایت دارای تصاویر متحرکی (انیمیشن) است که به جذابیت ظاهری آن کمک می‌کند.	
	[۱۳]	۳. وب سایت در برگرفته اطلاعات عمیق (غنی) است.	
	[۲۴]	۴. این وب سایت از ترکیب تصاویر و محتوای اطلاعاتی به نحو مطلوبی استفاده کرده است.	
آزمون سوال ۳-۱			
	[۲۴]	۱. نوع فونت‌های به کار گرفته شده در این وب سایت از هماهنگی و زیبایی بایکدیگر برخوردار است.	۹۰
	[۱۷]	۲. این وب سایت از کلمات یا عبارت‌های غلط استفاده نکرده است.	۵۰
آزمون سوال ۴-۱			
	[۳۰] [۱۷]	۱. صفحات به طرقی طراحی شده‌اند که فضای خالی و غیر قابل استفاده در آن صفحات کم است.	۷۰
	[۱۷]	۲. صفحات در حال ساخت یا نیمه تمام در این وب سایت وجود ندارد.	
	[۹]	۳. صفحات وب سایت دارای طراحی مشابه و هماهنگی است.	
آزمون ۲			
قابلیت استفاده			
آزمون سوال ۱-۲			
	[۹]	۱. این وب سایت از تعداد زیادی صفحه تشکیل شده است.	۳
	[۹]	۲. در این وب سایت ارتباط صفحات با یکدیگر به خوبی تعریف شده است.	۶
آزمون سوال ۲-۲			
	[۲۳] [۱۳]	۱. وب سایت ترکیبات جستجوی چند گانه مانند نوار منوه، کمه عقب و جلو و صفحه اصلی و لینک‌های مرتبه از پایه پسرمه باشد.	۶۰
	[۲۴]	۲. این وب سایت از سرعت بارگذاری (Download) مطلوبی برخوردار است.	
	[۲۳] [۱۳]	۳. مرورگر (Navigation) در این وب سایت آسان است، حتی برای کسانی که بار اول از آن استفاده می‌کنند. (منظور از مرورگر فرایند جستجوی صفحات مختلف به منظور یافتن اطلاعات مورد نظر است)	۶۰
	[۲۲]	۴. استفاده از موتورهای جستجو در این وب سایت راحت است.	
	[۲۴]	۵. به اطلاعات مورد نظر در این وب سایت با حداقل کلیک (۲ یا ۳ کلیک) می‌توان دست یافت.	
	[۱۳]	۶. در این وب سایت همه چیز به راحتی قابل فهم است.	

ادامه نگاره ۲. تعاریف عملیاتی متغیرهای پژوهش

نام	تعاریف عملیاتی	مرجع	آزمون سوالات
	۷. علائم راهنمایی (Signposts) در این وب سایت بخوبی نشان می‌دهد که در هر لحظه در کجا و وب سایت هستیم.	[۱۶]	
آزمون سوال ۳-۲	۱. محصولات در این وب سایت به طور دقیق و کامل توصیف شده است.	[۲۲]	
	۲. اطلاعات در مورد قیمت محصولات و روند تغییرات آن در این وب سایت کامل است.	[۲۲]	
	۳. نحوه‌ی سهمیه‌بندی (نحوه توزیع) محصولات به روشنی (بطور شفاف) بیان شده است.	[۱۳]	
	۴. اطلاعات صحیح در زمان و مکان مناسب در این وب سایت ارائه می‌شود.	[۳۱]	
	۵. اطلاعات این وب سایت بطور مرتب به روز می‌شود.	[۳۱]	
	۶. این وب سایت مطلب تکراری ندارد.	[۳۱]	
آزمون سوال ۴-۲	۱. پیامهای کمک (help) در صفحات این وب سایت وجود دارد.	[۲۹]	
	۲. سوالات متداول (FAQs:Frequently Asked Questions) در این وب سایت پاسخ داده می‌شود. (منظور از سوالات متداول سوالات رایج پرسیده شده می‌باشد که پاسخ آنها در سایت وجود دارد)	[۳۰] و [۲۴]	
	۳. به راحتی می‌توان در زمان بازدید دوباره از سایت به صفحه مورد نظر دست یافت.	[۱۳]	
آزمون سوال ۵-۲	۱. اتصال به سایت راحت است.	[۲۲]	
	۲. ثبت نام در این وب سایت راحت است.	[۲۲]	
	۳. ثبت درخواست خرید و پیگیری آن تا مرحله صدور حواله در این وب سایت امکان‌پذیر است.	[۲۲]	
	۴. پیگیری سفارش برخط از صدور حواله تا تحویل نهایی مواد در این وب سایت امکان‌پذیر است.	[۲۲]	
	۵. در این وب سایت دریافت گزارشات سیستمی مانند گردش حساب، چاپ رسید حواله، گزارش آخرین وضعیت حواله و هزینه‌های آن از طریق سایت و ایمیل امکان‌پذیر است.	[۸]	
	۶. در این سایت، حاشیه‌بندی مناسب در صفحات برای خوانایی وجود دارد.	[۳۰]	
آزمون سوال ۶-۲	۱. در تعامل با وب سایت و شیوه‌ی پرداخت بر خط اساس امنیت می‌کنید.	[۶] و [۱۳]	
	۲. به وب سایت اعتماد دارد که از اطلاعات شخصی شما سوءاستفاده نمی‌کند.	[۲۲]	
	۳. این وب سایت در به انجام رسانیدن تعهداتش مانند تحویل موقع مخصوص بوده است.	[۱۳]	
آزمون سوال ۷-۲	۱. این وب سایت با کانال‌های ارتباطی برونو خط (Offline) مانند بانک‌ها به خوبی کار می‌کند.	[۲۴]	
	۲. وب سایت مطابق با قوانین و استانداردهای سایر سایت‌های برخط می‌باشد.	[۲۴]	
آزمون سوال ۸-۲	۱. هدف سایت یعنی فروش محصولات/خدمات برخط واضح است.	[۲۴]	
	۲. این وب سایت امکان ارتباط دو طرفه بین شرکت و مشتریان را امکان‌پذیر می‌سازد.	[۱۳]	
	۳. وب سایت به هرگونه سوال احتمالی من در زمینه خرید محصولات پاسخ می‌دهد.	[۲۴]	
	۴. در این وب سایت آدرس ایمیلی برای استعلام‌ها و شکایات ارائه شده است.	[۲۴]	
	۵. وب سایت به ایمیل‌های ارسال شده ما به سرعت پاسخ می‌دهد.	[۲۴]	

۱۰. اندازه‌گیری متغیرها و اعتبار اندازه‌گیری

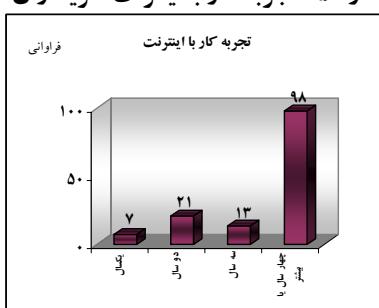
به منظور اندازه‌گیری متغیرهای پژوهش، از پرسشنامه‌ای با طیف ۷ گزینه‌ای لیکرت (۳ و ۲ و ۱ و ۰ و -۲ و -۳) استفاده شد. در ابتدا روایی ظاهری (صوری) پرسشنامه‌ی این پژوهش مورد تایید قرار گرفت. و پایا بی آن نیز پس از توزیع بین ۲۰ شرکت (نمونه آماری) با استفاده از روش آلفای کرونباخ ($\alpha = 0.905$) بررسی و با اعتبار بالایی مورد تأیید قرار گرفت.

نگاره ۳. پایا بی ابزار اندازه‌گیری

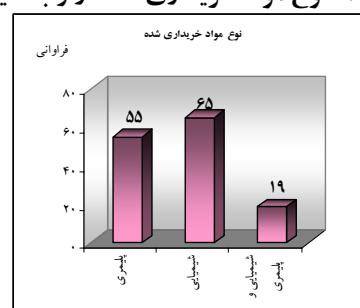
متغیر	کل متغیرها	قابلیت استفاده	جذایت	ضریب آلفای کرونباخ
	۴۵	۳۴	۱۱	۰.۷۹
				۰.۸۹
				۰.۹۰۵
ارزیابی رضایت کلی از هر دو متغیر	۴			۰.۸۰۶

۱۱. یافته‌های توصیفی

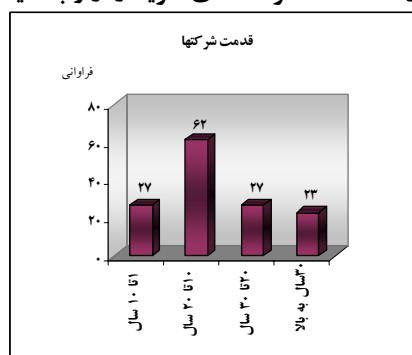
نگاره ۵- تجربه کار با اینترنت خریداران

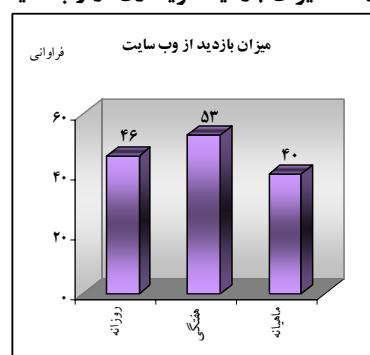
نگاره ۴- نوع مواد خریداری شده از وب سایت

نگاره ۶. میزان بازدید خریدارن از وب سایت

نگاره ۷. میزان بازدید خریدارن از وب سایت

۱۲. یافته‌های استنباطی پژوهش

۱۲-۱. نتایج آزمون ۱ متغیرهای مستقل و وابسته پژوهش

نگاره ۸. نتایج ارزیابی مشتریان از جذابیت و قابلیت استفاده و ب سایت شرکت بازرگانی پتروشیمی

متغیر	بیشتر از صفر تا ۳	بی تفاوت (صفر)	کمتر از صفر تا -۳	نمطلوب	میانگین
جذابیت				۰,۵۱۷۳	
۱. رنگ				۰,۰۲۰۱	
۲. سبک				-۰,۱۴۰۳	
۳. فن چاپ				۱,۰۱۴۴	
۴. صفحه آرایی				۰,۸۶۰۹	
قابلیت استفاده				۰,۹۲۴۵	
۱. ساختار				۱,۱۷۲۷	
۲. سهولت استفاده و مرورگری				۰,۷۳۶۹	
۳. محتوای مطالب				۰,۷۴۳۴	
۴. یادگیری				۰,۷۷۹۴	
۵. خوانایی				۱,۴۳۱۷	
۶. اعتماد				۱,۱۷۵۱	
۷. انسجام				۰,۵۸۹۹	
۸. تعامل				۰,۷۶۶۹	

۱۲-۲. آزمون فریدمن متغیرهای مستقل و عملیاتی

نگاره ۹. آزمون فریدمن متغیرهای عملیاتی قابلیت استفاده و جذابیت وب سایت

میانگین رتبه	متغیر عملیاتی	تعداد
۸,۷	خوانایی	۱۳۹
۷,۸۵	ساختار	۲۴۲/۲۱۹
۷,۶۴	اعتماد	۱۱
۷,۳۴	فن چاپ	۰/۰۰۰
۶,۶۴	صفحه آرایی	درجه آزادی
۶,۵۶	رنگ	عدد معناداری
۶,۴۸	مرورگری	
۶,۱۹	قابلیت یادگیری	
۶,۱۶	محتوا	
۵,۷۸	تعامل	
۵,۶۴	انسجام	
۳,۰۴	سبک	

طبق این آزمون اولویت یکسان بودن این ۱۲ متغیر پذیرفته نمی‌شود و متغیر خوانایی از لحاظ مطلوبیت در رتبه اول می‌باشد و متغیر سبک از لحاظ مطلوبیت در رتبه آخر می‌باشد.

۱۲-۳) ضریب همبستگی اسپیرمن

نگاره ۱۰. ضریب همبستگی اسپیرمن بین متغیرهای مستقل و سوالات کنترلی پژوهش
(۴۹،۴۸،۴۷،۴۶) سوالات

متغیر ا	تعداد	میزان رابطه	عدد معناداری	نتیجه‌گیری
تصویر مطلوب	۱۳۹	۰/۵۲۸	۰/۰۰۰	رابطه معناداری وجود دارد
نحوه ارائه اطلاعات، خدمات، روش معاملات	۱۳۹	۰/۷۲۷	۰/۰۰۰	رابطه معناداری وجود دارد
قابلیت استفاده	۱۳۹	۰/۶۱۴	۰/۰۰۰	رابطه معناداری وجود دارد

ضریب همبستگی اسپیرمن در سطح خطای ۱ درصد معنی دار می‌باشد.

۱۳. نتیجه‌گیری و مقایسه نتایج مدل پژوهش با نتایج تحقیقات مشابه

نتایج این تحقیق عوامل مؤثر بر جذایت و قابلیت استفاده وب سایت شرکت بازرگانی پتروشیمی را با توجه به اولویت اهمیت هر یک از متغیرهای جذایت و قابلیت استفاده نشان می‌دهد. اکثر یافته‌های این پژوهش از نظر تأثیر هر یک از متغیرها بر جذایت و قابلیت استفاده وب سایت با یافته‌های مطالعات گذشته سازگار است. و با توجه به نتایج بدست آمده از پایان نامه مهری حسنی ماسوله، وب سایت مورد مطالعه در طبقه سایتهاي معاملاتي بوده و شركت بازرگانی پتروشيمى جزء پذيرندگان تجارت الکترونيك می‌باشد. و نتایج تحقیق می‌تواند کمک مؤثری در بهبود جذایت و قابلیت استفاده وب سایتهاي معاملاتي داشته باشد.

سطح اول طرح مفهومی پژوهش: شامل پیدا کردن سایت از طریق پیوندها یا لینک‌های درون سایتی و ایندکس می‌باشد و ارزیابی در این سطح به دلایل زیر مورد تأیید قرار گرفت:

- وجود لینک‌های مرتبط از سایر شرکت‌های تابعه پتروشیمی و شرکت ملی نفت ایران و جستجو گر گوگل، امکان دسترسی به سایت شرکت بازرگانی پتروشیمی امکان پذیر است.

۲. از ابتدای مهرماه ۱۳۸۵ تنها راه خرید از شرکت بازارگانی پتروشیمی وب سایت این شرکت است. و الزام اتصال مشتریان به وب سایت برای خرید محصولات پتروشیمی امری بدیهی است.

سطح دوم (جذایت): به طور کلی جذایت این وب سایت از دیدگاه مشتریان در سطح مطلوبی قرار دارد و در رتبه بندی آزمون فریدمن جذایت از مطلوبیت کمتری نسبت به قابلیت استفاده برخوردار است که البته در وب سایتهای بازار صنعتی به نظر می‌رسد قابلیت استفاده از اهمیت بیشتری نسبت به جذایت برخوردار باشد که در این پژوهش ما به این نتیجه رسیدیم.

سطح سوم (بخش کاوش متغیر قابلیت استفاده): در این سطح نتایج بدست آمده از تحقیق، ارزیابی کلی مشتریان را در سطح مطلوبی می‌یابد.

نگاره ۱۱. نتیجه گیری و پیشنهادات سطح سوم مدل پژوهش

<p>از زیبایی مشتریان از این متغیر در سطح نسبتاً مطلوبی می‌باشد. مرو و بکر ساختار منطقی وب سایت را سازماندهی ساده و قابل درک وب سایت موجود بودن نقشه سایت و منوهای قابل درک دانسته‌اند. چافی و اسمیت ساختار را به تعداد صفحات و ارتباط مناسب صفحات با یکدیگر نسبت می‌دهند.</p> <p>از زیبایی مشتریان از این متغیر در سطح نسبتاً مطلوبی می‌باشد. مرو و بکر سهولت استفاده را راحت پیدا کردن سایت، سهولت جستجوی یک موضوع، سهولت بازگشت به صفحه اصلی، سهولت یافتن اطلاعات ویژه و طیف محصول یا خدمت تعریف کرده‌اند. چنگ و پرسون مطرح نموده‌اند که استفاده مناسب از عالم پیچیدگی سیستم را کاهش داده و به کاربران در تعامل راحت با سیستم کمک می‌کند. در پژوهش ساتکلیف سهولت مرورگری ووضوح لینک‌ها و سهولت جستجوی اطلاعات باعث بالا بردن قابلیت استفاده و ب سایت معرفی شده است. در پژوهش سید جوادی و بیزدانی سهولت استفاده به درجه‌ای اطلاق می‌شود که شخص معتقد است که یادگیری نحوه‌ی استفاده و کارکردن با یک سیستم خاص نیازمند تلاش اندکی از لحاظ ذهنی است.</p> <p>از زیبایی کاربران از این متغیر در سطح نسبتاً مطلوبی است. در آگولانسکو محتواهی مطالب را در غالب مفاهیم تراکم، صحبت، پوشش موضوعی و تازگی جهت ارزیابی کیفیت و ب سایت آورده است. لی و کوزار محتواهی و ب رایکی از معیارهای ارزیابی کیفیت اطلاعات دانسته‌اند که به وسیله‌ی مربوط بودن و در گرددش بودن اطلاعات، قابل درک بودن، عمق و غنی بودن اطلاعات اندازه گیری می‌شود. در پژوهش ون محتواهی مطالب نقش بسزایی در تجربه خرید دارد. در پژوهش ساتکلیف محتوا نقش مهمی در جلب توجه کاربر ارائه می‌کند و باید با نیازهای مشتریان مناسب باشد و با زبان و اشارات واضح به کاربران ارائه گردد تا کاربران را سر در گرم نسازد. رسن و پورینتن مطرح کرده‌اند، محتواهی و ب را به عنوان یکی از عواملی که به تکرار بازدید کاربر کمک می‌کند معرفی کرده‌اند.</p> <p>از زیبایی کاربران از این متغیر در سطح نسبتاً مطلوبی است. کیم و استوئل یکی از ابعاد کیفیت و ب سایت‌ها را بدست آورده‌اند مهارت در استفاده از وب سایت دانسته‌اند. فلاوین و همکارانش سهولت درک ساختار سیستم، سهولت اتصال و محتواهی مشاهده شده بوسیله‌ی کاربران را باعث بالا بردن قابلیت استفاده دانسته‌اند. در پژوهش ساتکلیف پیام‌ها و تذکراتی که در طی مسیر به کاربر ارائه می‌شود به درک بهتر مطالب کمک می‌کند.</p>	<p>ساختار</p> <p>راحتی استفاده و مروگری</p> <p>محتواهی مطالب</p> <p>یادگیری</p>
---	---

سطح چهارم (بخش معامله متغیر قابلیت استفاده): ارزیابی مشتریان از مرحله چهارم این مدل در سطح مطلوبی می‌باشد.

نگاره ۱۲. نتیجه‌گیری و پیشنهادات سطح چهارم مدل پژوهش

<p>ارزیابی کاربران از این متغیر در سطح مطلوبی است. در آگولانسکو یکی از عوامل ارزیابی کیفیت وب سایت سرعت (مدت زمان موردنیاز برای فراخوانی سایت و نمایش صفحه و ب سایت) دانسته است که اتصال راحت به سایت و ثبت نام راحت در این وب سایت در این مقوله جای می‌گیرد. در پژوهشی که توسط لی و کوزار انجام شد خوانایی جزء عوامل کیفیت خدمت و ب سایت می‌باشد. در تحقیق لونگ و همکارانش، متغیرهای که برخوانایی الکترونیکی تأثیر دارد شامل تعداد لغات در هر جمله، تعداد جملات در هر صفحه، لغات مشکل، بخش‌ها در هر کلمه، طول جمله می‌باشد.</p>	خوانایی
<p>ارزیابی کاربران از این متغیر در سطح مطلوبی قرار دارد. لی و کوزار امنیت را یکی از عوامل کیفیت سیستم دانسته نبود امنیت را یکی از بزرگترین موانع کسب و کار دانسته است، لذا بر این اعتقاد است که وب سایت باید امنیت خرید برخط را بیمه کند. در تحقیق ون از مواردی که به عنوان ارزش در یک وب سایت شناخته شده است اعتبار و پاسخگویی می‌باشد. کیم و استوئل یکی از ابعاد کیفیت و ب سایتهای خرده از اعتماد مشتری دانسته که بر رضایت مشتری از وب سایت تأثیر می‌گذارد. فلاوین و همکارانش، اعتماد را در برگیرنده صداقت در انتقال اطلاعات دانسته است و همچنین گفته شده است رضایت به بالا رفتن اعتماد در روابط منجر می‌شود. در پژوهش جنیدی و ناصری اعتماد اثر قابل ملاحظه ای بر نگرش مشتری برای خرید اینترنتی دارد.</p>	اعتماد
<p>ارزیابی کاربران از این متغیر در سطح نسبتاً مطلوبی قرار دارد در سایت آی سی اس گفته شده طراحی صفحات و ب سایت به هم شباهت داشته باشد یا به عبارتی سازگاری میان اجزاء در یک صفحه و بین صفحات وجود داشته باشد. چافی و اسیمیت مطرح نموده اند سایتها باید با سایر ابزارهای ارتباطی برخط و برون خط مانند تبلیغات باید هماهنگ و منسجم باشند.</p>	انسجام
<p>ارزیابی مشتریان از این متغیر در سطح نسبتاً مطلوبی قرار دارد. در آگولانسکو یکی از معیارهای ارزیابی کیفیت وب سایت را مشخص بودن هدف و ب سایت و تعامل دانسته است. مرو و بکر تعامل را جزو گروههایی که بوسیله‌ی متغیر محتوا ارزیابی می‌گردد دانسته اند. کیم و استوئل قابلیت معاملاتی را یکی از ابعاد کیفیت و ب سایت دانسته اند که شامل ۱- همه‌ی فرایندهای تجاری است که از طریق وب سایت تکمیل می‌شود ۲- معاملات برخط و ب سایت ۳- جایگزینی وب سایت برای فروش یا خدمت تلفنی به مشتری می‌باشد.</p>	تعامل

۱۴. پیشنهادات

۱. این پژوهش به دست اندرکاران و طراحان وب سایت شرکت بازرگانی پتروشیمی کمک می‌کند با توجه به نتایج بدست آمده نقاط قوت و ضعف متغیرهای جذایت و قابلیت استفاده این وب سایت را بهتر شناخته و در جهت بالا بردن مطلوبیت وب سایت تلاش نمایند.

۲. طبق نتایج تحقیقات گذشته اگرچه در بازارهای صنعتی قابلیت استفاده از اهمیت بالاتری نسبت به جذابیت برخوردار است ولیکن مبحث جذابیت وب سایت می‌تواند در زمینه‌های مختلف مانند ایجاد شخصیت و هویت و تصویر مطلوب برای یک شرکت تأثیرگذار باشد.

۳. در این شرکت تنها فروش محصولات در داخل الکترونیکی می‌باشد در آینده‌ای نزدیک شاهد حضور گسترده‌تر برخط این شرکت در بازارهای خارجی خواهیم بود. لذا شایسته است که این شرکت و شرکت‌هایی که دارای سایتها معملاً می‌باشند از کارشناسان خبره طراحی وب سایت جهت ارائه اطلاعات به مشتریان استفاده نموده و جذابیت و قابلیت استفاده را تا حد زیادی بالا برد و مطابق با استانداردهای سایتها B2B کارا در جهان گردد.

۴. با بهبود و توسعه وب سایت با بهنگام سازی مکرر، از وضعیت معاملاتی به یک وب سایت فرآگیر ارتقاء یابد.

۱۵. محدودیت‌های پژوهش

۱. ارزیابی انجام گرفته از کیفیت وب سایت محدود به دیدگاه مشتریان داخلی می‌باشد و چنانچه اگر مشتریان خارجی را در بر می‌گرفت می‌توانست ارزیابی بهتری را ارائه دهد.
۲. پژوهش‌های انجام شده تا کنون، دارای نظر مشترکی نسبت به مفاهیم و متغیرهای تعیین کننده کیفیت وب سایت نیستند و پژوهش‌های تکمیلی در این رشته جدید علمی ادامه دارد.

۳ استفاده از ابزار پرسشنامه

منابع

۱. جنیدی و ناصری (۱۳۸۶)، "بررسی نقش اعتماد مشتری در خریدهای اینترنتی، رویکرد مدل پذیرش فناوری (TAM)" خلاصه مقالات چهارمین کنفرانس بین‌المللی مدیریت فناوری اطلاعات و ارتباطات، بهمن ۸۶، صص ۷-۶.
۲. حسنقلی‌پور و شریفی (۱۳۸۴)، "طراحی مدل بلوغ الکترونیکی فرایند صادرات کالا در ایران" مجله دانش مدیریت، شماره ۷۱، زمستان ۸۴، صص ۸۸-۶۳.

۳. حسنی ماسوله، مهری(۱۳۸۵)، "ارائه مدل اندازه گیری آمادگی الکترونیکی برای پذیرش تجارت الکترونیک در شرکت ملی صنایع پتروشیمی"، پایان نامه کارشناسی ارشد، تهران.
۴. حقیقی، محمد و حسینی طولی، فرشید، زمستان(۱۳۸۳)، "ارائه روشی برای اندازه گیری توانمندی شرکت های تجاری برای گذار از بازار یابی سنتی به بازار یابی الکترونیکی: مطالعه موردی یک شرکت انفورماتیکی" مجله دانش مدیریت، شماره ۶۷، صص ۱۹-۴۵، تهران.
۵. سید جوادی و یزدانی، ۱۳۸۴، "بررسی عوامل مؤثر بر قصد استفاده مشتریان از خدمات بانکداری اینترنتی (مطالعه موردی بانک سامان)" مجله دانش مدیریت، شماره ۷۰، پائیز ۸۴، صص ۶۱-۴۵.
۶. گرامی، محسن(۱۳۸۲)، "تجارت الکترونیک" انتشارات سیما دانش، صص ۲۶۶-۲۵۱، تهران.
۷. مجله پیام پتروشیمی، شماره ۲، آذرماه ۱۳۸۵، صص ۳۱-۳۳.
۸. وب سایت شرکت بازرگانی پتروشیمی، ۱۳۸۶.
9. Alistair Sutcliffe,2002,"Assesing the Reliability of Heuristic Evaluation for Website Attractiveness and Usability" ,*Proceeding of the 35th Hawaii International Conference on System Sciences* .
10. Brian F. Blake , Kimberly A.Neuendorf, Colin M. Valdiserri, " Tailoring new websites to appeal to those most likely to shop online ", *Technovation* 25, pp 1205-1214.
11. Cia Shun , Xu Yunjie , 2005, *Effects of outcome, process and shopping enjoyment on online consumer behaviour*, electronic commerce research and application xxx(2006)xxx-xxx.
12. Deborah E.Rosen, Elizabeth Purinton, 2004, " Website design : Viewing the web as a cognitive landscape", *Journal of business research* 57 , pp787-794.
13. "Developing a theory of website usability: An exploratory study to identify constructs and nomological networks", (2004), Retrieved:May 2004,from http://www.cis.gsu.edu/~ghubona/info790/ICIS2004_Lee_Full.pdf
14. Elaine K.F. Leong , Michael T. Ewing, Leyland F . Pitt, 2002, "E-comprehension evaluating B2B website using readability formulae", *Industrial Marketing Manangement* 31, pp 125-131.
15. Hakman A.Wan , 2000, "Opportunities to enhance a commercial website " *Information & management*, 38,pp 15-21.
16. Hong-In Cheng , Patrick E. Patterson, 2007," Iconic hyperlinks on e-commerce websites", *Applied Ergonomics* 38,pp65-69.
17. Luis Casalo, Carlos Flavian, Miguel Guinaliu ,2007, "The role of perceived usability, reputation, satisfaction and customer familiarity on the website loyalty formation process", Computer in Human Behavior xxx(2007) xxx-xxx.

18. Luisa Piris , Guy Fitzgerald, Alan Serrano, 2004,"strategic motivators and expected benefits from e-commerce in traditional organizations", *International Journal of Information management*, 24(2004), pp.489-506.
19. N.Rao kowtha, Timothy whai IP Choon,2001,"Determinants of website development: a study of electronic commerce in Singapore", *Information& Management*, 39 (2001) 227-242.
20. Nicolae-George Dragulanescu, 2002, "website quality evaluations: Criteria and tools " *Intl .Inform. Libr. Rev*, 34, pp 247-254.
21. Peter Tarasewich,(2001), *An Investigation into website design complexity and usability metrics*, college of computer and information science Northeastern university, pp1-39.
22. Rian Van der Merwe and James Bekker, 2003, " A framework and methodology for evaluating e- commerce website", *Electronic Networking Applications and Policy*, volume 13, No 5, pp 330-341.
23. Shneiderman , B. Designing the user interface, *Strategies for effective humancomputer interaction*, Addison-wesley,MA, 1998.
24. Smith, Chaffey, D.(2005), *eMarketing excellence: the heart of e-Business*, third edition, elsevier butterworth Heinemann.
25. Soyoung Kim , leslie Stoel , 2004, " Aparel retailers : website and satisfacation", *Journal of retailing and consumer services*, 11(2004), pp 109-117.
26. Tawfik Jelassi, Ecole National des Ponts et chausseest paris.-Stefanie leenen, University of St Gallen,2003, "An E-commerce Sales Model For Manufacturing Companie", *European Management Journal*, Vol. 21, No1, pp. 38-47.
27. Thomas S.Tullis, Jacqueline N.Stetson, 2004, "A comparison of questionnaires for assessing website usability" UPA2004 Conference
28. Ting-Peng Liang, Cheng-Yi Lin, Deng-Neng Chen ,2004 "Effect of electronic commerce models and industrial characteristics on firm performance" , *Industrail Management & Data Systems*, Volume 104 Number 7 2004pp .538-545.
29. Turban, M.W.(2004), *Information Technology for Management: Transforming organizations in digital economy*, 5th edition, pp.175-182. [30]"12 website design decisions your business or organization will need to make", (2006), Retrieved :February 2006, from <http://www.wilsonweb.com>.
30. "website usability evaluation", (2004), retrieved: May 2001, from <http://www.uwstout.edu>.
31. Youngwa Lee , Kenneth A . Kozar ,2006, "Investigating the effect of website quality on e-business success: An analytic hierarchy process (AHP) approach ", *Decision Support Systems*, 42, pp1383-1401.